

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia lipca 2011 r.

LOL-4101-08-01/2011, P/11/151

Pan

Jacek Protas

Marszałek

**Województwa Warmińsko-
Mazurskiego**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie („Urzędzie”) kontrolę w zakresie wykorzystania w latach 2009-2010 środków Unii Europejskiej na realizację projektów dotyczących aktywizacji zawodowej bezrobotnych w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, zwanego dalej „PO KL” lub Programem.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Marszałkowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, realizację przez Urząd obowiązków Instytucji Pośredniczącej („IP”), w ramach komponentu regionalnego PO KL. Podstawą pozytywnej oceny jest:

- określenie w Planach działania („PD”) na lata 2009-2010 kryteriów wyboru projektów preferujących projekty spójne ze strategią rozwoju województwa i komplementarne względem innych realizowanych już projektów,

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

- przeprowadzanie analiz skuteczności realizowanych projektów pod względem podejmowania zatrudnienia przez ich uczestników oraz sformułowanie w PD na 2010 r. kryterium wyboru preferującego projekty najbardziej efektywne pod tym względem.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała natomiast na nie przeprowadzeniu wymaganej liczby kontroli u beneficjentów² - zwłaszcza realizujących projekty systemowe. Niedopełniono również niektórych wymogów formalnych, które nie miały jednakże istotnego znaczenia dla realizowanych przez Urząd zadań objętych kontrolą.

1. W latach 2009-2010 IP realizowała następujące Priorytety komponentu regionalnego PO KL: VII („Promocja integracji społecznej”), VIII (działanie 8.2 – „Transfer wiedzy” w ramach priorytetu „Regionalne kadry gospodarki”) oraz IX („Rozwój kompetencji i wykształcenia w regionach”). Wdrażanie pozostałych Priorytetów (tj. VI i VIII - działanie 8.1) przekazano Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Olsztynie, na podstawie zawartego porozumienia.

Od początku realizacji PO KL do dnia 31 grudnia 2010 r., w ramach wdrażanych Priorytetów, Urząd zawarł 826 umów na realizację projektów, których dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego („EFS”) wyniosło 275,6 mln zł, w tym w latach objętych kontrolą zawarto 528 umów na kwotę dofinansowania w wysokości 171,0 mln zł.

2. Analiza przeprowadzona na podstawie próby 20 projektów w ramach Poddziałania 7.2.1 wykazała, że w każdym badanym przypadku: zakładany cel projektu i grupa docelowa były zgodne ze „Szczegółowym Opisem Priorytetów PO KL”³ oraz przewidziano działania z zakresu aktywizacji zawodowej (w 17 projektach głównymi formami wsparcia były szkolenia zawodowe). Szczegółowe badanie przeprowadzone na bazie losowo wybranej dokumentacji 12 postępowań konkursowych (38,7% ogółu konkursów ogłoszonych w latach 2009-2010), wykazało, że kryteria wyboru i przypisana im waga punktowa były każdorazowo zgodne z założeniami określonymi w poszczególnych PD, a ocena merytoryczna wszystkich 136 zbadanych projektów została przeprowadzona zgodnie z zasadami określonymi przez Instytucję Zarządzającą w „Systemie realizacji PO KL”. Każdy z projektów był oceniany przez dwie losowo wybrane osoby, które przed przystąpieniem do oceny złożyły odpowiednie

---

² Wymaganą liczbę (odsetek) kontroli określa „System realizacji PO KL” - dokument opracowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Instytucję Zarządzającą PO KL) i dostępny na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl i w Rocznym Planie Kontroli IP.

³ Dokument dostępny na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl

oświadczenia o bezstronności. Ponadto, zgodnie z ww. procedurami, każdy z oceniających przedstawił na odpowiednim formularzu uzasadnienie wystawionej oceny i przyznanej punktacji.

3. W ocenie NIK, określone przez Urząd warunki podziału środków na dofinansowanie projektów PO KL zapewniały zachowanie ich spójności z założeniami strategii rozwoju województwa oraz komplementarności z działaniami wdrażanymi w ramach pozostałych programów operacyjnych finansowanych ze środków UE. Osiągnięto to głównie poprzez określenie w Planach działań na lata 2009-2010 szczegółowych kryteriów wyboru preferujących projekty skierowane do osób mieszkających na obszarach województwa o szczególnie wysokim bezrobociu, do osób z poczuciem wykluczenia społecznego, jak również preferujących branże istotne dla rozwoju regionu. W planach tych określono także kryterium strategiczne preferujące projekty, zapewniające komplementarność m.in. z inwestycjami realizowanymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 („RPO”). Kryterium to zastosowano przy wyborze projektów w ramach 19 z 31 (61,3%) konkursów ogłoszonych przez IP w okresie objętym kontrolą.

Dla zapewnienia komplementarności projektów realizowanych w ramach PO KL oraz RPO, przyjęto również rozwiązanie organizacyjne, polegające na tym, iż pracownicy departamentów Urzędu wdrażających oba programy, brali wspólnie udział w pracach: Komitetu Monitorującego RPO, Podkomitetu Monitorującego PO KL oraz Regionalnej Grupy Sterującej Ewaluacją PO KL.

4. Urząd przygotował i w wymaganym terminie przedstawił do zatwierdzenia przez Instytucję Zarządzającą („IZ”), Roczne Plany Kontroli („RPK”) na lata 2009 i 2010. Plany te zawierały elementy określone w Systemie realizacji PO KL, w tym procedurę wyboru próby kontrolnej, na podstawie której wyboru podmiotów do kontroli (beneficjentów PO KL) dokonywano m.in. według stopnia zaawansowania rzeczowego i finansowego projektów.

Na podstawie badania dokumentacji 20 postępowań kontrolnych przeprowadzonych w ww. okresie ustalono, że kontrole beneficjentów były przeprowadzane przez Urząd zgodnie z „Zasadami kontroli w ramach PO KL”⁴ i obejmowały ich wymagany zakres, zestawienie wyników w postaci list sprawdzających oraz informacje pokontrolne wraz z monitoringiem wykonania zaleceń pokontrolnych. W wyniku tych kontroli wykazano nieprawidłowości

---

⁴ Dokument wchodzący w skład „Systemu realizacji PO KL”

polegające m.in. na: niekwalifikowalności części wydatków, braku list obecności i dzienników zajęć, czy też zawieraniu umów cywilnoprawnych z pracownikami danej jednostki na zakres zadań zbieżny z zakresem wykonywanych obowiązków służbowych. W 16 przypadkach (80% zbadanych) wydano zalecenia pokontrolne. W realizacji zadań kontrolnych wystąpiły jednak uchybienia, które polegały na braku wymaganych podpisów niektórych członków zespołów kontrolnych na listach sprawdzających (w przypadku 20% zbadanych list) oraz (w jednym przypadku) przekazaniu kierownikowi kontrolowanej jednostki informacji pokontrolnej 31 dni po terminie określonym w ww. Zasadach kontroli.

Ogółem w latach 2009-2010 Urząd przeprowadził u beneficjentów odpowiednio 78 i 125 kontroli obejmując nimi 18,5% i 28,2% realizowanych w tym czasie projektów, podczas gdy – zgodnie z wytycznymi „Zasad kontroli w ramach PO KL” - w każdym Działaniu lub Poddziałaniu należało corocznie skontrolować co najmniej 30% realizowanych projektów. W przypadku projektów konkursowych ww. wskaźnika nie osiągnięto tylko w 2009 r. (dotyczyło to siedmiu Działań/Poddziałań) – w następnym roku, w wyniku m.in. zmniejszenia liczby zespołów kontrolnych i skróceniu czasu na przeprowadzenie kontroli, założenia RPK w tym zakresie w stosunku do projektów konkursowych zostały zrealizowane. Natomiast w przypadku projektów systemowych w ramach działania 7.1., założony w RPK 30-procentowy wskaźnik, w objętych kontrolą NIK latach nie został osiągnięty i wyniósł odpowiednio 17,7% i 17,6%.

Ustalono ponadto, że pomimo obowiązku określonego w ww. „Zasadach”, w planach kontroli na oba badane lata, nie ujęto i w następstwie tego nie skontrolowano żadnego z trzech projektów systemowych realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu nie wykonujące zadań Instytucji Pośredniczącej. Komórki te realizowały projekty, dla których kwota dofinansowania wynosiła 8,2 mln zł, a pierwsze wnioski o płatność rozliczające wydatki złożono odpowiednio: w maju 2009 r., styczniu i czerwcu 2010 roku. Urząd nie przeprowadził także kontroli projektu systemowego realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, w działaniu 8.1.4 pomimo, że kontrola w tym zakresie została zaplanowana w RPK na 2009 r., a obowiązek jej przeprowadzenia wynikał także z ww. „Zasad kontroli”. Nie w pełni rzetelnie sporządzono także przedłożone Instytucji Zarządzającej sprawozdanie z realizacji planu kontroli na 2010 rok. Niezgodnie bowiem ze stanem faktycznym podano informację o wykonaniu zaleceń pokontrolnych przez wszystkich skontrolowanych beneficjentów, podczas gdy jeden z nich zaleceń tych nie wykonał.

5. Kontrola wykazała, że Urząd monitorował efekty realizacji projektów PO KL. Między innymi w latach 2009-2011 z własnej inicjatywy dokonano analizy skuteczności projektów z priorytetu VII w zakresie korzyści z ich realizacji odnoszonych przez uczestników. I tak, dla projektów systemowych z działania 7.1, sprawdzano m.in. ile osób biorących w nich udział znalazło zatrudnienie i czy było to zatrudnienie stałe lub czasowe. Analizy te wykazały m.in., że w latach 2009-2010 na 13.656 osób, które uczestniczyły w projektach PO KL, 3.226 osób (23,6%) podjęło zatrudnienie. Analizę taką, na podstawie wyników badań ankietowych na próbie 22 beneficjentów, przeprowadzono także w 2010 r., obejmując nią projekty konkursowe z Poddziałania/Działania 7.2.1 i 7.3.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w wyniku analizy skuteczności projektów systemowych, Urząd wprowadził do Planu działania na 2010 r. wymóg zastosowania w postępowaniach konkursowych Poddziałania 7.2.1 strategicznego kryterium wyboru preferującego projekty zakładające osiągnięcie w okresie do trzech miesięcy od ich zakończenia, wskaźnika efektywności zatrudnienia na poziomie co najmniej 10% liczby uczestników. Kontrola NIK wykazała, że wprowadzenie ww. kryterium zmobilizowało wnioskodawców do uwzględniania w założeniach składanych wniosków, wskaźników efektywności zatrudnieniowej. M.in. w 2010 r. w ramach zbadanej próby 20 projektów konkursowych, 80% z nich (w Działaniu 7.2.1) zakładało osiągnięcie tego wskaźnika. Do czasu zakończenia kontroli NIK potwierdzono osiągnięcie go przez jednego z badanych beneficjentów (w pozostałych 15 przypadkach badane projekty nie były jeszcze zakończone).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających przeprowadzanie kontroli określonych w Systemie realizacji PO KL, na poziomie przyjętym w rocznych planach kontroli,
2. Sporządzenie i przesłanie do Instytucji Zarządzającej PO KL skorygowanego sprawozdania z realizacji rocznego planu kontroli za 2010 r., uwzględniającego faktyczny stan realizacji zaleceń pokontrolnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Marszałka przedstawienia w terminie 21 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków,

bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Panu Marszałkowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem